

SPOLOČNE ZA DOBRÝ ŽIVOT NAŠICH DETÍ

Vyhlásenie akademickej iniciatívy na podporu výchovy k dobrým vzťahom a hodnotám

My, podpísaní pedagógovia, akademici, odborníci a metodici výučby ťažiskových výchovných predmetov na slovenských školách,

si v každodennej školskej a edukačnej realite všímame potrebu a dopyt našich žiakov a študentov, ale aj ich rodičov a zodpovedných učiteľov, po takých pedagogických prístupoch,

- ktoré im poskytujú vnímavú duševnú, sociálno-kultúrnu a duchovnú oporu,
- ktoré im pomáhajú zorientovať sa v súčasnom pluralitnom a diskutujúcom svete,
- ktoré dokážu dešifrovať riziká duševnej a morálnej úzkosti, stresu, depresie a rezignácie a prispievajú k ich prevencii,
- ktoré ich začleňujú do spoľahlivých sociálnych a kultúrnych vzťahov a umožňujú im aktívne sa spolupodieľať na utváraní komúnít,
- ktoré im sprostredkujú kultivovanie vlastného presvedčenia, na pozadí overených civilizačných rámcov, bez uchýľovania sa k extrémistickým, radikalistickým a asociálnym postojom,
- ktoré významne prispievajú k formovaniu ich osobností, budovaniu ich charakterov, rozvíjaniu ich zmyslu pre prosociálne vzťahy a k preberaniu zodpovednosti za spoločný budúci život.

Situácia žiakov, sprostredkovaná početnými aktuálnymi výskumami, ale aj praktickými skúsenosťami z našich škôl počas dištančného vzdelávania, nám poukazujú na zjavnú potrebu zdôrazniť, skvalitniť a posilniť ľudsko-hodnotový pilier v edukačnom systéme slovenských škôl. Táto potreba tu bola vždy, no mimoriadne sa zvýraznila práve v situácii pandemickej krízy, ktorá uzavrela žiakov do pseudosociálneho sveta, pred obrazovky počítačov a mobilov. Pritom sme presvedčení, že sa ešte nástojčivejšie bude ukazovať v čase sociálnej a mravnej rekonvalescencie, po ktorej všetci túžime.

S úmyslom prispieť k dobru detí, rodín a celej spoločnosti a opierajúc sa o našu odbornú skúsenosť poukazujeme na to, že prvky charakterového vzdelávania, osobnostnej kultivácie a morálno-hodnotovej výchovy, ktoré môžu byť prítomné v rôznych predmetoch a medzipredmetových vzťahoch, **nachádzajú svoje koncepčné ťažisko v predmetoch etická a náboženská výchova**, združených v tzv. vzdelávacej oblasti človek a hodnoty. Práve dnes je mimoriadne potrebné zamerať pozornosť na kvalitnú výučbu týchto školských predmetov a posilniť ich postavenie vo výchovno-vzdelávacej praxi slovenských škôl. Vyhlasujeme to s vedomím vzájomnej komplementarity, spolupráce a podpory oboch predmetov, náboženskej a etickej výchovy.

Preto sa uvážene, vo vzájomnej zhode a s ohľadom na dobro žiakov a študentov so žiadosťou
OBRACIAME

- **na štátnych a verejných predstaviteľov** školských a vzdelávacích politík na Slovensku, aby pri pokusoch o reformovanie systému výchovy a vzdelávania bola problematika mravnej a hodnotovej výchovy jednou z ústredných tém a aby nepodľahli prípadným tlakom na jej marginalizáciu,
- **na reprezentantov ministerstva školstva** a štátnych rezortných organizácií, aby zachovali a zvýraznili miesto vzdelávacej oblasti človek a hodnoty a príslušných predmetov etickej výchova a náboženská výchova,
- **na zodpovedných predstaviteľov štátu a cirkví**, aby svojou autoritou podporili praktickú spoluprácu a vzájomné obsahové a didaktické prelínanie etickej a náboženskej výchovy, mimo akýchkoľvek antagonizmov,
- **na riaditeľov a vedúcich pracovníkov škôl**, aby pri budovaní kultúry vlastnej školy mali na zreteli záujem koncepcne podporovať rozvoj dobrých, prosociálnych, podnetných, slobodných a zodpovedných vzťahov medzi: zamestnancami navzájom; zamestnancami a žiakmi; žiakmi navzájom; zamestnancami, žiakmi a rodičmi,
- **na riaditeľov a vedúcich pracovníkov škôl**, aby vo vzdelávacích programoch svojich inštitúcií vytvorili adekvátny priestor na kvalitnú realizáciu etickej a náboženskej výchovy a na pestovanie reálnej medzipredmetovej spolupráce v oblasti rozvíjania charakteru žiakov,
- **na učiteľov všetkých predmetov**, aby pri vyučovaní vlastných odborných disciplín integrovali prvky morálnej výchovy a aby aj s týmto zámerom pestovali medzipredmetové vzťahy,
- **na učiteľov etickej a náboženskej výchovy**, aby aktívne kultivovali vzájomný dialóg, praktickú spoluprácu a aby pri výučbe postupovali vo vzájomnej koordinácii,
- **na učiteľov etickej a náboženskej výchovy**, aby využívali všetky možnosti skvalitnenia svojej práce prostredníctvom ďalšieho vzdelávania a výmenou skúseností na stretnutiach učiteľov daných predmetov,
- **na učiteľov etickej a náboženskej výchovy**, aby ponúkali svoju expertnosť v oblasti charakterovej a hodnotovej výchovy pri vytváraní pozitívnej dialogickej atmosféry školy a pri budovaní jej kultúry,
- **na vysokoškolských pedagógov**, ktorí pripravujú budúcich učiteľov a vychovávateľov, aby svojim študentom vštépovali zásadu spojitosti vzdelávania a výchovy, integrálneho rozvíjania všetkých ľudských dimenzií, bez redukovania na len niektoré z nich,
- **na rodičov detí**, aby v snahe o ich dobrú výchovu spolupracovali s hodnotnými ponukami školy v oblasti starostlivosti o morálny charakter žiakov a aby v tomto duchu aktívne oslovovali predstaviteľov školy pri nastavovaní výchovno-vzdelávacích koncepcií.

Vyhlásenie dávame s uistením o tom, že sme pripravení ďalej niest' vlastný diel zodpovednosti za toto úsilie.

V Trnave 8. marca 2021

doc. PhDr. Andrej Rajský, PhD. – PdF TU v Trnave, garant študijného programu ETV, teoretik ETV, autor publikácií k ETV

doc. ThDr. Tibor Reimer, PhD. – RKCMBF UK BA, teoretik a didaktik NBV, predseda ústrednej predmetovej komisie pre NBV pri ŠPÚ, autor publikácií k NBV

Mgr. Ivan Podmanický, PhD. – PdF TU v Trnave, senior metodik ETV, predseda ústrednej predmetovej komisie pre ETV pri ŠPÚ, autor publikácií k ETV

doc. Ján Kaliský, PhD. – PF UMB v Banskej Bystrici, garant študijného programu ETV, teoretik a autor publikácií pre ETV, člen ústrednej predmetovej komisie pre ETV pri ŠPÚ

doc. Mgr. Andrea Blaščíková, PhD. – FF UKF v Nitre, garantka študijného podprogramu NBV, teoretička NBV, autorka publikácií k NBV

doc. PaedDr. Igor Lomnický, PhD. – FF UKF v Nitre, garant študijného podprogramu ETV, metodik ETV, člen ústrednej predmetovej komisie pre ETV pri ŠPÚ

prof. PhDr. ThLic. Juraj Dolinský SJ, PhD. – TF TU v Trnave, garant študijného programu NBV

doc. PhDr. Emília Fulková, CSc. – RKCMBF UK BA, teoretička všeobecnej didaktiky, autorka publikácií k NBV

Mgr. Roman Vitko, PhD. – riaditeľ Katolíckeho pedagogického a katechetického centra

doc. Mgr. Martin Brestovanský, PhD. – PdF TU v Trnave, metodik ETV, autor publikácií k ETV

Mgr. Anna Sádovská, PhD. – PdF TU v Trnave, metodička ETV, autorka publikácií k ETV

Mgr. Marek Wiesenganger, PhD. – PdF TU v Trnave, teoretik ETV, autor publikácií k ETV

PaedDr. Oľga Križová – spoluzakladateľka ETV na Slovensku, autorka metodických príručiek ETV, býv. pracovníčka MPC Bratislava a ŠPÚ za ETV a NBV

Mgr. Daniela Veselá – tajomníčka pre školstvo a vzdelávanie ECAV na Slovensku